

اوکراین، گریزگاهی برای بایدن

«جو بایدن» در نخستین سخنرانی سالانه خود در مقام رئیس جمهور آمریکا، بدون اشاره به خروج ناکام از افغانستان، از بحران اوکراین برای فرار از ناکامی‌های خود در یک سال اخیر استفاده کرد و با دیکتاتور خواندن «ولادیمیر پوتین»، سعی کرد با تهییج افکار عمومی، این ناکامی‌ها را که در رأس آنها تورم بی سابقه در این کشور و شرایط اقتصادی قرار دارد، بپوشاند و به جای تلاش برای مبارزه با کرونا به آنها وعده دهد. بودجه مبارزه با سرطان را افزایش خواهد داد.

جنگ یمن بیش از حد انتظار ما طول کشید!

بیش از ۷ سال از جنگ یمن می‌گذرد و عربستان سعودی با تشکیل یک ائتلاف عربی در سال ۲۰۱۵ به یمن حمله کرد. جنگی که ائتلاف عربی گمان می‌کرد طی آن در سه ماه جنبش انصارالله را شکست خواهد داد و بار دیگر صنعا پایتخت یمن را تصرف می‌کند. اما جنگ مطابق میل ائتلاف سعودی بیش از نبرد سه ماهه تبدیل به یک نبرد ۷ساله شد که اکنون دیگر شهرهای عربستان و امارات هم از جنگ در امان نیستند. «فیصل بن فرحان آل سعود وزیر امور خارجه عربستان سعودی ...

تأکید دبیر شورای عالی امنیت ملی بر مختصات توافق احتمالی در حالی است که به نظر می‌رسد شمارش معکوس برای تعیین تکلیف گفت‌وگوهای وین آغاز شده است

تردید وجود ندارد که عدم توجه کافی برای پراتزهای خالی باقی مانده سبب می‌شود بار دیگر درب برجام پرپاشنه قبلی بچرخد

«ایران» از تکاپوی روزهای آخر مذاکره کنندگان هسته‌ای ۲+۱ در وین گزارش می‌دهد

ایستگاه پایانی

کنگره و سنای آمریکا «قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم‌ها» موسوم به قانون «کاتسا» را تصویب کردند که با امضای ترامپ به یک قانون لازم‌الاجرا تبدیل شد

نامگذاری سپاه به عنوان یک سازمان تروریستی، نقطه اوج سیاست ضد ایرانی آمریکا در قالب تحریم‌های «کاتسا» بود

گروه سیاسی / تجربه تلخ بدعهدی آمریکا، دستیابی به یک توافق قابل انکار، متوازن و پایدار را به یک ضرورت مهم برای ایران تبدیل کرده است. این فضای سخنان مهمی بود که علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان روز گذشته در یک نشست ویژه با شماری از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح کرد. شمخانی در این نشست که بی‌تردید علت آن ورود مذاکرات به حساس‌ترین مرحله است، با تأکید بر ضرورت حل سریع چند موضوع باقی مانده در مذاکرات که هنوز پیرامون آن توافقی حاصل نشده است، تأکید کرد: «راهبرد اصلی کشور در کنار تلاش برای رفع تحریم‌ها، تمرکز بر ایجاد سازوکارهای بی‌اثر کردن ابزار تحریم است و خوشبختانه در این زمینه اقدامات بسیار خوبی انجام شده است.» تأکید دبیر شورای عالی امنیت ملی بر مختصات توافق احتمالی در حالی است که به نظر می‌رسد شمارش معکوس برای تعیین تکلیف گفت‌وگوهای وین آغاز شده و فرصت کمی برای کشورهای طرف مقابل باقی مانده تا این بار فرصت‌سوزی نکنند و قدر فرصت را بدانند؛ این درحالی است که طرفین رسماً اعلام کرده‌اند توافقات مهمی حاصل شده اما برخی مسائل نیز باقی مانده است.

چند موضوع کم تعداد اما بسیار مهم

با افزوده شدن بر حساسیت مذاکرات، برخی محافل غربی با القای به شکست رسیدن گفت‌وگوهای جاری، جنگ روانی در وین را به بالاترین سطح ممکن به جریان انداخته‌اند. این گروه‌ها می‌گویند با روایت‌های نادرست و یک‌جانبه و نیز تحلیل‌های ناآگاهانه و بعضاً مغرضانه جدال دیپلماتیک وین را به سود آمریکا و شرکای اروپایی‌اش تحت‌تأثیر قرار دهند. این روایت‌های متناقض درحالی میان شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود که یک منبع دیپلماتیک در وین در گفت‌وگو با روزنامه «ایران»، ادعای شکست در مذاکرات را رد کرد و گفت: «برخلاف

ادعایی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است، مذاکرات به هیچ‌وجه با شکست و بن‌بست مواجه نشده است.» این منبع دیپلماتیک افزود: «سه‌شنبه شب تا پاسی از شب و همچنین صبح چهارشنبه نیز جلسات مفصلی میان هیأت ایرانی و طرف‌های مقابل برگزار شده و هنوز هم بحث‌های فشرده‌ای در مورد چند موضوع کم تعداد اما بسیار مهم در جریان است.»

چه موضوعاتی باقی مانده است؟

منابع دیپلماتیک درحالی از باقی ماندن چند موضوع در مذاکرات جاری سخن می‌گویند که ناظران بر لزوم تمرکز ویژه به دو شرط تهران درقبال رفع تحریم‌ها مطابق برجام، یعنی راستی آزمایی و تضمین آمریکا مبنی بر خودداری از تکرار عهدشکنی پیرامون توافق، تأکید ویژه‌ای دارند. بدون شک نادیده گرفتن و کم‌رنگ شدن اهمیت هر یک از این مطالبات، پیامدهایی را در پی خواهد داشت که اثر مستقیم آن، مناسبات اقتصادی ایران در عرصه بین‌المللی را نشانه خواهد گرفت. پیش‌تر پیش‌بینی می‌شد که کشورهای مقابل در جریان مذاکرات جاری با پررنگ جلوه دادن یک مطالبه بگویند سایر خواسته‌های ایران را نادیده بگیرند اما تردیدی وجود ندارد که عدم توجه کافی برای پراتزهای خالی باقی مانده سبب می‌شود بار دیگر درب برجام پرپاشنه قبلی بچرخد و تحقق منافع و مصالح کشور را با تردید مواجه سازد.

تجربه: امضای کاغذی تضمین نیست

خاطره نه‌چندان خوشایند اجرای توافق هسته‌ای در دوره باراک اوباما، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا، اهمیت پرداختن به موضوع راستی آزمایی را دوچندان می‌سازد؛ جایی که اوباما اگرچه روی کاغذ، فرمان رفع تحریم‌ها را امضا کرد اما فاصله معنادار این فرمان با آنچه در صحنه واقعیت رخ نمود و به کابردی همه ابزارهای اقتصادی، سیاسی و حقوقی از سوی آمریکا برای حفظ ساختار تحریم و جلوگیری از انتقال

یک منبع دیپلماتیک در وین در گفت‌وگو با روزنامه

ایران، ادعای شکست در مذاکرات را رد کرد و گفت: «برخلاف ادعایی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است، مذاکرات به هیچ‌وجه با شکست و

بن‌بست مواجه نشده است.» این منبع دیپلماتیک افزود: «سه‌شنبه شب تا پاسی از شب و همچنین

صبح چهارشنبه نیز جلسات مفصلی میان هیأت ایرانی و طرف‌های مقابل برگزار شده و هنوز هم بحث‌های فشرده‌ای در مورد چند موضوع کم تعداد

اما بسیار مهم در جریان است

تحلیلگر امریکایی که خواستار برخورد دولت امریکا با نقش آفرینی منطقه‌ای ایران شده بود، گفت: «بعضی‌ها نمی‌خواهند از شکست سیاست فشارحداکثری درس بگیرند. ایرانی‌ها کاملاً حق دارند که تضمین‌هایی را درخصوص عدم تکرار این ماجراجویی فاجعه‌بار (خروج آمریکا از برجام) بخواهند.»

لزوم رفع تحریم‌های «کاتسا»

راستی آزمایی و ارائه ضمانت‌های قابل اتکا متناظر با موضوع رفع تحریم‌های مطرح است که آمریکا پیش‌تر در قالب توافق هسته‌ای و نیز به بهانه‌های دیگر علیه ایران به تصویب رسانده است. ترامپ پس از خروج از توافق هسته‌ای، علاوه بر بازگرداندن تحریم‌های برجانی به رغم تعهداتی که کشورش در قالب این توافق پذیرا شده بود، مجموعه تحریم‌های جدیدی را به تصویب رساند که می‌کوشید با بهره‌گیری از آنها اهداف اعلامی خود یعنی فروپاشی اقتصاد ایران را به مرحله اجرا درآورد. در امتداد اجرای این سیاست بود که کنگره و سنای آمریکا «قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم‌ها» موسوم به قانون «کاتسا» را تصویب کردند که با امضای ترامپ به یک قانون لازم‌الاجرا تبدیل شد. این درحالی بود که در بخشی از این قانون، آمریکا بدون اتکا به مدارک قابل

استاد، ایران را متهم به داشتن فعالیت‌های هسته‌ای نظامی می‌کرد؛ اتهامی که پیش‌تر واهی بودن آن در قالب پرونده «بی‌ام‌دی» به اثبات رسیده بود. با این وجود آمریکا با نادیده گرفتن این پیشینه، تحریم‌های مضاعفی را نسبت به برنامه موشکی ایران که تنها در قالب دکترین دفاعی‌اش جریان داشت، به تصویب رساند. نامگذاری نیروی نظامی سپاه به‌عنوان یک سازمان تروریستی، نقطه اوج سیاست ضد ایرانی آمریکا در قالب تحریم‌های «کاتسا» بود؛ جایی که این کشور نیروی نظامی رسمی یک کشور را رسماً تروریست نامید. از این رو قابل انتظار است که ایران در شرایطی

اقتصادی ایران، نشان داد که صرف اکتفا به یک امضا نمی‌تواند خواسته غایی کشورمان را محقق سازد. از دیگر خواسته‌های تهران که انتظار می‌رود دولت آمریکا برای آن تدبیر قابل‌توجهی اندیشیده باشد، ارائه راهکارهایی است که مانع از تکرار خروج یک‌جانبه از توافق احتمالی شود. پیش‌تر «جو بایدن»، رئیس‌جمهور آمریکا ادعا کرده بود که در صورت احیای توافق هسته‌ای، این دولت به آن وفادار خواهد ماند اما

«ایران» از اهمیت اعتراف رسانه‌های غربی درباره افزایش صادرات نفت ایران نسبت به پیش از برجام، گزارش می‌دهد

وقتی «راه‌حل»، خارج از مذاکره بود

حربه اقتصادی آمریکا در زمینه فروش نفت را با اتکا به یافتن راهکارهای قابل اجرا، عملاً بی‌اثر کند. چه آنکه تبدیل ایران از واردکننده بنزین به صادرکننده آن و ساخت بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی دنیا در اوج تحریم‌ها نیز نشان داد که کارکرد راهبرد «بی‌اثر کردن تحریم‌ها» نسبت به راهبرد «لغو تحریم‌ها»، نتایج غیرقابل مقایسه‌ای برای کشور به همراه داشته باشد.

افتضاح در راهبرد تحریمی

آمریکا بعد از خروج یک‌جانبه از برجام، کوشید نفت ایران را که اصلی‌ترین منبع درآمد آن به شمار می‌آید، هدف قرار دهد و به ادعان رسمی مقامات

به این ترتیب تحریم‌های امریکایی در حالی کاهش

که آمریکا برای خود چاره‌ای جز بازگشت به برجام نمی‌بیند، رفع این دسته از تحریم‌های مغایر با برجام را نیز در قالب اصلی‌ترین خواسته خود پیگیری کند.

هشتگ پایان مذاکره

دو پیام تویتری «استفانی القاق»، مذاکره‌کننده ارشد انگلیس در مذاکرات وین و «فیلیپ ارا»، مدیرکل امور سیاسی و مسائل امنیتی وزارت خارجه فرانسه با هشتگ «مرحله پایانی مذاکرات وین» که روز گذشته منتشر شد، نشان داد که دیپلمات‌ها روزهای واپسین را در وین سپری می‌کنند. لحناتی سرنوشت‌ساز که بر میزان حساسیت‌ها افزوده است. در همین حال «اردوینت اولاف شولتز»، صدراعظم آلمان که روز گذشته برای دیدار با مقامات رژیم صهیونیستی به فلسطین اشغالی سفر کرده بود، با بیان اینکه آنچه می‌خواهیم این است که در وین توافقی حاصل شود، افزود: «اکنون زمان تصمیم‌گیری فرارسیده است. این کار نباید بیش از این به تعویق بیفتد و نمی‌تواند هم بیش از این به تعویق بیفتد.»

از سوی دیگر «رافائل گروسی»، مدیرکل آژانس بین‌المللی اتمی هم در گفت‌وگو با خبرنگاران ایران خوشبینی کرد که می‌توان در زمینه مسائل مهم پادمانی با ایران به پیشرفت دست یافت. او در زمینه سفر به تهران گفت که احتمال هر چیزی وجود دارد.

اهمیت بسته شدن پرونده‌های ادعایی

ابراز خوشبینی مدیرکل آژانس از پیشرفت احتمالی در روند همکاری با ایران از آن جهت حائز اهمیت است که ایران از کشورهای مذاکره‌کننده خواسته هر توافق احتمالی پیرامون برجام باید با بسته شدن پرونده ادعاهای سیاسی علیه ایران همراه باشد. این خواسته به اندازه‌ای اهمیت داشت که رئیس‌جمهور کشورمان آن را در گفت‌وگوی اخیرش با «امانوئل مکرون»، همتای فرانسوی‌اش مطرح کرد. از این روی یکی دیگر از موضوعات باقی مانده روی میز به این مهم اختصاص یافته و ضرورت ورود آژانس به این پرونده را پیش آورده است.

آغاز به کار دولت سیزدهم کلید خورد، دیگران ایران نبود که باید برای تعیین تکلیف زودهنگام مذاکرات عجله به خرج می‌داد. اگرچه هیأت ایرانی لغو فوری تحریم‌ها را برای قرار دادن مناسبات مالی کشورمان در مسیر عادی خود در دستور کار خود قرار داد، اما این خواسته اینک به پشتوانه تدابیر پیش‌گفته، بیشترین احتمال را برای برآورده شدن پیدا کرده است. خاصه آنکه دیگران واقعیت محرز شده که آمریکا حداکثر تحریم‌های ممکن را برای ایجاد فشار بر ایران به خدمت گرفته و تاکنون حاصلی جز شکست و اجبار برای بازگشت به توافق هسته‌ای نیافته است. از این‌رو افزایش

چشمگیر صادرات نفت ایران را دنبال می‌کرد که ایران در مواجهه با آن، رویکردی در پیش گرفت که بر مبنای آن از یک سو کوشید با یافتن راهکارهای جدید، نفت خود را به دست مشتریان اصلی آسیایی‌اش برساند و از سوی دیگر با طراحی یک اقتصاد بدون نفت، همه انگاره‌های ذهنی سیاستمداران غربی را برای فرو ریختن پایه‌های اقتصادی کشور بر هم بزند. امری که عملاً یک اهرم مؤثر برای کمک به اقتصاد در حال مبارزه با کارزار به اصطلاح فشار حداکثری آمریکا را برای تهران فراهم کرد.

روغن ریخته «رفع تحریم نفتی»؟

این چنین بود که وقتی مذاکرات احیای برجام با

بی سابقه صادرات نفت و توسعه سیاست غیرنفتی ایران از آن دست گزاره‌هایی است که دولت آمریکا باید در فرایند چانه‌زنی‌های حساس وین از ذهن خود دور نگه ندارد؛ چه آنکه دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان نیز در اثنای این مذاکرات خطاب به طرف‌های غربی عنوان کرد که فروش محصولات و خدماتی جز شکست و اجبار برای بازگشت به غیرقابل بازگشتی رسیده است. نمی‌شود برای امتیازگیری، قول رفع تحریمی را داد که بی‌اثر شده است و از همین رو نشان داد که روغن ریخته «رفع تحریم نفتی» دیگر نه خریدار دارد و نه به‌عنوان امتیاز در مذاکرات لحاظ می‌شود.